

**Az ELTE Irodalomtudományi Doktori Iskola képzési rendje
(A doktori iskola működési szabályzatának 1. melléklete)**

I. A doktori iskola egysége, az összes oktatási programban érvényes képzési terve:

Tárgykód	Tantárgy/tevékenység megnevezése	Kredit	Követelmény típusa (kollokvium / gyakorlat / egyéni felkészülés)	Heti óraszám	Felvétel típusa (kötelező/választható)	Ajánlott félév	Ismételhetőség (igen/nem)
Képzési és kutatási szakasz (120 kredit teljesítése kötelező)							
BTKD-IR-1	Szakmai tárgy 1.	10	koll.	2	köt.	1.	n.
BTKD-IR-2	Szakmai tárgy 2.	10	koll.	2	köt.	2.	n.
BTKD-IR-3	Szakmai tárgy 3.	10	koll.	2	köt.	3.	n.
BTKD-IR-4	Szakmai tárgy 4.	10	koll.	2	köt.	4.	n.
BTKD-IR-5	Konzultáció 1.	10	gyak.	2	köt.	1.	n.
BTKD-IR-6	Konzultáció 2.	10	gyak.	2	köt.	2.	n.
BTKD-IR-7	Konzultáció 3.	10	gyak.	2	köt.	3.	n.
BTKD-IR-8	Konzultáció 4.	10	gyak.	2	köt.	4.	n.
BTKD-IR-9	Doktori kollégium 1.	10	gyak.	2	köt.	1-4.	n.
BTKD-IR-10	Doktori kollégium 2.	10	gyak.	2	köt.	1-4.	n.
BTKD-IR-11	Doktori speciálkollégium	10	gyak.	2	vál.	1-4.	i.
BTKD-IR-12	Részvétel a kutatóhely munkájában 1.	10	gyak.	2	köt.	1-4.	n.
BTKD-IR-13	Részvétel a kutatóhely munkájában 2.	10	gyak.	2	köt.	1-4.	n.
BTKD-IR-KV	Komplex vizsga	0	koll.	0	köt.	4.	
Kutatási és disszertációs szakasz (120 kredit teljesítése kötelező)							
<i>Témavezetői konzultáció</i>							
BTKD-IR-14	Konzultáció 5.	10	gyak.	2	köt.	5.	n.
BTKD-IR-15	Konzultáció 6.	10	gyak.	2	köt.	6.	n.
BTKD-IR-16	Konzultáció 7.	10	gyak.	2	köt.	7.	n.
BTKD-IR-17	Konzultáció 8.	10	gyak.	2	köt.	8.	n.
Tudományos publikáció / tanulmányírás							
BTKD-IR-18	Tudományos publikáció / tanulmányírás 1.	15	egyéni felk.	0	köt.	1-8.	n.
BTKD-IR-19	Tudományos publikáció / tanulmányírás 2.	15	egyéni felk.	0	köt.	1-8.	n.
BTKD-IR-20	Tudományos publikáció / tanulmányírás 3.	15	egyéni felk.	0	köt.	1-8.	n.
BTKD-IR-21	Tudományos publikáció / tanulmányírás	15	egyéni felk.	0	vál.	1-8.	i.
BTKD-IR-22	Egyéb publikáció	5	egyéni felk.	0	vál.	1-8.	i.

Oktatási és egyéb tudományos tevékenység							
BTKD-IR-23	Oktatás	5	egyéni felk.	0	vál.	1–8.	i.*
BTKD-IR-24	Konferencia-előadás	5	egyéni felk.	0	vál.	1–8.	i.*
BTKD-IR-25	Szerkesztés	5	egyéni felk.	0	vál.	1–8.	i.*
BTKD-IR-26	Külföldi kutatómunka	5	egyéni felk.	0	vál.	1–8.	i.*
BTKD-IR-27	Tudomány- vagy oktatásszervezés	5	egyéni felk.	0	vál.	1–8.	i.*
*Legfeljebb háromszor ismételhető, max. 15 kredit szerezhető vele.							

A fenti táblázat értelmezéséhez:

1. A követelménytípus (öt fokozatú vizsgajeggyel értékelt) kollokvium és (öt fokozatú gyakorlati jeggyel értékelt) gyakorlat lehet, valamint egyéni felkészülés keretében végzett tevékenység, amelyet kétfokozatú (teljesített / nem teljesített) minősítéssel lehet értékelni; a kollokviumnál a jegyszerzés érdekében vizsgahirdetésre és vizsgajelentkezésre van szükség.

2. Az abszolutóriumhoz szükséges a kötelező tárgyak teljesítése, valamint a kutatási és disszertációs szakaszban ezen felül további 35 (azaz összesen 120) kredit megszerzése a választható tárgyak köréből.

3. A nem ismételhető tárgyakat nem lehet újra felvenni, ha korábban már jegyet szereztek belőle; publikáció korlátlan számban teljesíthető, az oktatási és egyéb tudományos tevékenység egy-egy eleme legfeljebb háromszor teljesíthető.

II. Tárgyleírások

1. Képzési modul

a) Szakmai tárgy 1–4.

Igazodva a képzés rendszerének ahhoz a céljához, hogy négy–öt éven belül elkészüljön a doktori disszertáció, valamint ahhoz a körülményhez, hogy az Irodalomtudományi Doktori Iskolába jelentkezők több száz különböző téma közül választhatnak, továbbá a sikeres komplex vizsgára való felkészítés érdekében a doktori iskolában folyó oktatás a doktoranduszoknak a saját kutatási területükkel kapcsolatos ismereteinek elmélyítésére, elméleti és módszertani képzésükre, valamint a tudományos munkára való intenzív felkészítésükre koncentrál.

Az első négy félévben kötelező szakmai tárgy keretében a doktorandusz a saját kutatási területének szűkebb és tágabb szakirodalmát, valamint a kapcsolódó elméleti szakirodalmat dolgozza fel. Az első félév végére a doktorandusznak és a témavezetőnek közösen össze kell állítania a doktorandusz által a négy félév során feldolgozandó szakirodalom bibliográfiáját (lásd 4. melléklet), a szakmai tárgy keretében ebből kollokvál a félévek végén a témavezetőnél és ez az alapja a majdani komplex vizsga anyagának. A kiinduló (később még bővíthető, alakítható) bibliográfiát a téma- és a programvezető támogatása mellett a doktori iskola tanácsa bírálja el az első félév végén, szükség

esetén javaslatot téve változtatásra is. Ezek az egyéni bibliográfiák alkotják a doktorandusz szakmai tárgyainak mindenkori tartalmát, alakítják tematikáját.

A félévről félévre esedékes szakmai tárgy munkatervének a szakirodalom feldolgozásán és számonkérésén kívül (amelynek ütemezése szintén a doktorandusz és a témavezető közös megállapodásán múlik) része lehet meghatározott kurzusok látogatása a kötelezően elvégzendő két doktori kollégiumon felül, vagy akár tanfolyamok (pl. MTMT- vagy adatbázis-felhasználói) elvégzése. A munkatervet a doktorandusz és a témavezető közösen alakítja ki.

A kollokviumi érdemjegyet a témavezető adja.

b) Konzultáció 1–8.

A témavezetővel a készülő disszertáció tárgyában folytatott rendszeres konzultáció (instrukciók, segítség; módszertani kérdések; vázlatok, elkészült részletek értékelése), tematikáját és követelményeit a témavezető határozza meg a disszertáció készítéséhez szükséges egyéni kutatómunka igényei és előrehaladása alapján.

A konzultációra gyakorlati jegyet a témavezető ad.

c) Doktori kollégium 1–2.

Kifejezetten a doktori képzés keretében bármely doktori program által meghirdetett, vagy egy adott program doktoranduszai, vagy a doktori iskola bármely hallgatója által felvehető kurzus. A meghirdetett doktori kollégiumok közül a téma- és a programvezető egyetértésével választandó ki, hogy melyik legyen a doktorandusz két kötelező kurzusa, figyelemmel a témájára.

A kurzusra gyakorlati jegyet a kurzus vezetője ad.

d) Doktori speciálkollégium

Kifejezetten a doktori képzés keretében bármely program által meghirdetett, vagy egy adott program doktoranduszai, vagy a doktoriskola bármely hallgatója által felvehető, szabadon választható kurzus. A doktoranduszok bármennyit fölvehetnek belőle, de a teljesítésük és az értük kapott kreditek nem számítanak bele az első két év alatt kötelezően megszerzendő 120 kreditbe, ilyen kurzusok elvégzésével nem váltható ki a szakmai tárgy és a konzultáció teljesítése, viszont a témavezető beépítheti azok követelményei közé bizonyos kurzusok elvégzését, és a doktorandusz szakmai beszámolóját is gazdagítja.

A kurzusra gyakorlati jegyet a kurzus vezetője ad.

2. Tudományos modul

a) Részvétel a kutatóhely munkájában 1–2.

A doktorandusz munkahelye az egyetem. Részt vesz a tanszék/intézet/kutatócsoport oktató- és/vagy kutatómunkájában. A munkaterhelést a kredit munkaóra-ra való átszámításának törvényi keretei jelölik ki (1 kredit = 30 munkaóra, 10 kredit = 300 munkaóra). A doktorandusz számára biztosítani kell ennek teljesíthetőségét legalább két féléven át, ezt a felvételre való javaslatlappal vállalja a doktori program. A téma- és a programvezető együttműködése mellett ez a tágabb kutatóhellyel (tanszék, intézet) való egyeztetést, együtt dolgozást feltételezi és szorgalmazza. A feladat lehet bármilyen oktatássegítő, -kiegészítő feladat, részvétel kiadványok, elektronikus felületek, adatbázisok gondozásában, pályázatírásban, könyvtári vagy adminisztratív tevékenységben, konferencia- vagy más szervezési feladatokban. A cél elsősorban az egyetemi oktatómunkában és a tudományos kutatóhelyi munkában adódó (nem tudományos, azt kiegészítő) feladatokkal való megismerkedés, az azokban való jártasság kialakítása, a tanszék/intézet/egyetem (úgy is mint munkahely) működésének megtapasztalása.

A kutatóhelyi munkára kreditet a programvezető ad.

b) Tudományos publikáció / tanulmányírás 1–3.

Három tudományos közlemény publikálása kötelező az utolsó félév végéig. Feltételek: tudományos besorolású; ISBN-/ISSN-számmal rendelkező papíralapú vagy online kiadványban jelent meg, amelynél biztosítva van a megjelenés előzetes szakmai véleményezése; terjedelme eléri a 20.000 karaktert; szerepel az MTMT-ben a doktorandusz adatlapján; a témavezetőkön kívül a programvezető is hozzájárul kötelező publikációként való elfogadásához. A doktori képzés megkezdése előtt publikált, ugyanezeknek a feltételeknek egyebekben megfelelő tanulmányok közül legfeljebb egyet lehet beszámítani. Kizárólag abban az esetben, ha a doktorandusz közvetlenül abszolválás előtt áll, és ahhoz már csak publikáció hiányzik, megjelenés előtt álló publikációt is el lehet fogadni igazolás alapján.

c) Tudományos publikáció / tanulmányírás

A kötelező tanulmányírás követelményeit teljesítő publikációk korlátlan számban elismerhetők; a témavezetőkön kívül a programvezetőnek is hozzá kell járulnia 15 kreditese publikációként való elfogadásához.

d) Egyéb publikáció

A kötelező tanulmányírás egyéb követelményeit teljesítő nem tudományos, hanem oktatási vagy ismeretterjesztő besorolású publikációk; a témavezetőkön kívül a programvezetőnek is hozzá

kell járulnia 5 kredites publikációként való elfogadásához. Fordítás nem fogadható el publikációként.

e) Oktatás

Az egyetemi alapképzés kurzuskínálatában meghirdetett kétórás kurzus oktatása. Az oktatási tevékenység a doktori iskolában nem kötelező elem: a hallgató nem kötelezhető órák tartására, az intézetek, tanszékek pedig arra, hogy óratartási lehetőséget biztosítsanak a doktoranduszok számára. Más felsőoktatási oktatási intézményben tartott kurzus elfogadásáról a programvezető dönt.

Az oktatásra kreditet a programvezető ad.

f) Konferencia-előadás

Tudományos rendezvényen, konferencián, tanácskozáson, szakmai közönség előtt megtartott egyéb, dokumentálható tudományos előadás magyar vagy idegen nyelven. Ismeretterjesztő és/vagy nem dokumentálható rendezvényeken tartott előadásokért nem adható kredit.

A konferencia-előadásért kreditet a témavezető ad.

g) Szerkesztés

Tágan értelmezhető tevékenységi kör, amely magában foglalja a tényleges szerkesztési, szerkesztői munkát (tanulmánykötet, folyóirat stb.), a sajtó alá rendezést, a (szakmai és idegen nyelvi) lektorálást, recenziók, komolyabb könyvajánlók publikálását, tudományos szövegek fordítását, szakbibliográfia készítését stb. E munka értékelésekor fokozottan figyelembe kell venni a kredit munkaóra kiterjedését (1 kredit = 30 munkaóra, 5 kredit = 150 munkaóra).

Szerkesztési munkáért kreditet a témavezető ad.

h) Külföldi kutatómunka

Szervezett külföldi képzésben való részvétel során, ösztöndíjasként vagy akár egyénileg szervezett kutatóúton végzett tényleges, dokumentálható kutatómunka.

Külföldi kutatómunkáért kreditet a témavezető ad.

i) Tudomány- vagy oktatásszervezés

Tudományos-szakmai rendezvények, konferenciák, tanulmányutak megszervezése; pályázatírás (elsősorban a befogadó intézményben megvalósuló pályázat esetén, elkülöníthető, önálló részt vállalva a munkából, együtt dolgozva a témavezetővel, a program vagy a doktori iskola oktatóival, a tanszék vagy az intézet más munkatársaival); adminisztratív jellegű adat- és információszolgáltatásban, adatgyűjtésben, a doktori program vagy a kapcsolódó tanszék/intézet oktató- vagy kutatómunkájának szervezésében való hathatós közreműködés; a témavezető megítélése szerint

egyéb értékes tudomány- és oktatásszervezési feladatok ellátása. E munka értékelésekor fokozottan figyelembe kell venni a kredit munkaóra kiterjedését (1 kredit = 30 munkaóra, 5 kredit = 150 munkaóra).

Tudomány- vagy oktatásszervezési feladatok ellátásáért kreditet a témavezető ad.

III. A tárgyfelvétel módja, a kreditek adminisztrálása

1. Minden tárgyat, amelyből kreditet kíván szerezni a doktorandusz, a tárgyfelvételi időszakban fel kell vennie az elektronikus tanulmányi rendszerben, beleértve a tudományos tevékenységgel, egyéni felkészülés keretében teljesítendőket, ilyen értelemben azok is „tárgynak” minősülnek. Csak az elektronikus tanulmányi rendszerben meghirdetett és felvett tárgyak teljesítése fogadható el, pótlólagos tárgyfelvételre csak a kari hivatal által lehetővé tett határidőn belül és módon van lehetőség.

2. Az, hogy a téma- vagy a programvezető értékeli a tudományos teljesítményt és ítéli meg érte a kreditet, azt is jelenti, hogy minden publikációt, dokumentációt, beszámolót, igazolást stb. ő ellenőriz, így ha teljesítettnek tekinti a tárgyat, azzal egyben mindezek létét, hitelességét is igazolja. Ezért a publikációkat, dokumentációkat, igazolásokat stb. további fórumokra nem kell eljuttatni. A publikációk esetében viszont kötelező azok adatainak feltüntetése a doktorandusz MTMT-s adatlapján.

3. A képzés idején dokumentálhatóan teljesített tevékenységek nem „évülnek el”, azaz egy megjelent publikációért vagy egy konferencián megtartott előadásért stb. bármelyik következő beiratkozott félévben meg lehet kapni a kreditet. A tanulmányi félévek elején, a tárgyfelvételi időszakban még nem feltétlenül lehet tudni, hogy mire adódik alkalma a hallgatónak, hiszen éppen a tudományos kutatómunka természetéből adódóan, a tudományos intézményrendszer működésének megfelelően „menet közben”, a félév során adódhatnak olyan lehetőségek, amelyek kreditre válthatók – a konferencia-meghívások, a külföldi kutatóutak, a fordításra, recenzióírássra, publikálásra való felkérések nem a szemeszterek rendjéhez igazodnak. Ezért érdemesebb inkább utólag fölvenni a tudományos modul elemeit, amikor már valóban teljesült, végbement az adott tevékenység.

4. Ha a félév elején fölvelt tárgyakat nem sikerül teljesíteni, nem kell külön eljárásban leadni az elektronikus tanulmányi rendszerben, s önmagában a tárgy elhagyása, nem teljesítése nem jár hátrányos következményekkel. A képzési időn belül egy-egy tárgy korlátlan számban, mindaddig felvehető, amíg a hallgató meg nem szerzi érte a jegyet/kreditet. Ugyanakkor egy már teljesített tárgy újbóli felvétele nem lehetséges.

IV. A tárgyfelvétel ütemezése

A képzés első két évében minden félévben föl kell venni az adott félévnek megfelelő szám alatti szakmai tárgyat és konzultációt (szakmai tárgy 1. + konzultáció 1. az első félévben, szakmai tárgy 2. + konzultáció 2. a második félévben stb.). A két kötelező doktori kollégium elvégzését a második két félév folyamán javasoljuk, mert az első félévben a szakmai tárgy bibliográfiájának összeállítására, a negyedik félévben pedig a komplex vizsgára való készüléskor eleve sok munkát igényel majd. Doktori speciálkollégiumot nem kötelező fölvenni és teljesíteni, az érték kapott kreditek nem számítanak bele a kötelezően megszerzendő kreditmennyiségbe. A kutatóhelyi munkában való részvétellel összesen 20 kreditet kell szerezni; a munkát el lehet osztani akár négy félévre is részarányosan, és akkor az egy konkrét félévnél hosszabb időszakon át végzett munkát értékelik utólag, összevonva.

A képzés második két évében továbbra is kötelező a félévenkénti konzultáció (összesen 40 kredit). Ezen kívül ekkor már csak tudományos munkáért lehet és kell kreditet szerezni. A kötelező három publikációért járó 45 krediten kívül további 35 kreditet kell összegyűjteni a szabadon választható tárgyak köréből.

V. Az ismeretek ellenőrzésének rendszere

A doktorandusz a számára kötelezően tárgyakat a doktori oktatási program által meghatározott keretek között végzi el. Kredit csak akkor adható, ha a teljesítményt az oktató elismeri. A teljesítés történhet szóbeli vizsga vagy írásbeli feladat elvégzése formájában. Mindkét esetben ötfokozatú osztályzattal kell értékelni. Elégtelen osztályzatért kredit nem adható.

A tudományos kutatómunkát és az oktatói munkát kétfokozatú: teljesített / nem teljesített minősítéssel lehet értékelni. A nem teljesített minősítésért kredit nem adható.